

Studieretningsprojekt

Ib Michelsen

Jeg synes, at SRP kan være en glimrende opgave. Men jeg finder, at den nuværende form med de bestemmelser og regler der gælder, indeholder mange væsentlige problemer. Lad mig skitsere nogle af dem:

- Kravet om tværfaglighed udelukker uendeligt mange gode og relevante opgaver. Spændende og avanceret matematik benyttes jo i mange sammenhænge, der ikke lige netop er bundet op på et andet (tilladt) skolefag.
- Med de gældende regler ser vi, at elevers og læreres fantasi er ved at være udtømt: I hovedparten (ret mig, hvis jeg tager fejl) af alle opgaver (der stilles med matematik som det ene fag) er det variationer over et kendt tema, hvor eleven måske er blevet inspireret af opgaver fundet i en opgavedatabase. Det medfører selvfølgelig, at elevens arbejde bliver mindre selvstændigt, end hvis opgaven var original og aldrig besvaret før.
- Blandt de opgaver, der faktisk stilles, ser man mange, der ikke er en tværfaglig opgave, men blot to opgaver, der har en overfladisk sammenhæng.
- Vurderingen af tidsforbruget til en seriøs vejledning og bedømmelse af opgaverne er i almindelighed alt for lavt. (Og jeg forstår ikke, at UVM kan give censorer med fuldt arbejde censur af dobbelt portion (40 opgaver); det er da en fuldstændig nedvurdering af det nødvendige arbejde. Eller er det bare en vandrehistorie?) Med 17 tildelte opgaver og emner der spænder over alt fra astronomi til dansk, spansk, kemi, fysik og tegnefilmsalgoritmer føler jeg, at det har været en hæsblæsende periode.
- Endelig er der elevernes retssikkerhed:
 - Det er vitterligt svært at sammenligne kvaliteten af opgaver om forskellige emner inden for samme fag - for slet ikke at tale om kvaliteten af opgaver inden for forskellige fag. (Hvilket jo også kan medføre, at elever vælger fag, hvor de tror, at der fås høje karakterer nemmere.)
 - Betydningen af censors fag: Jeg har haft to opgaver, hvor vejlederne bedømte opgaverne til hhv. 10 og 10 hhv. 7. Censor var nogenlunde enig med vejlederen med samme fag og gav hhv. 12 og 7. Og derfor blev to egentlig lige gode opgaver bedømt væsentligt forskelligt.
 - Betydningen af censors omhu: På min skole har vi haft en censor, der i første omgang meldte ud med karakteren 02 og endte med at give 12! Og selv har min medvejleder fået en bedømmelse på en opgave på 12, hvor vi var enige om 4.
- Men der er jo også andre aspekter mht. den retfærdige karakter:
 - Hvor megen hjælp, støtte eller styring har eleven modtaget fra sine vejledere?
 - Hvor megen hjælp har eleven fået fra sit bagland (familie og venner)?
 - Hvor meget har eleven snydt?
 - ved at citere / kopiere / oversætte / omformulere afsnit uden at det fremgår af opgaven
 - plagiatkontrol kan bevisligt ikke finde mange plagiater!
 - ved at få andre til skrive hele opgaven
- Det mundtlige forsvar som garanti imod snyd?
 - Et (bestået) mundtligt forsvar er ingen garanti for, at eleven er forfatter til opgaven, men blot at eleven har lært et forholdsvist lille pensum (SRP-besvarelsen). Og at give en dobbelt karakter for en præstation, der kun kræver en weekends manuduktion, synes urimeligt.

En alternativ form for SRP kunne være centralt stillede opgaver. Med få eller måske bare en valgmulighed indenfor et fag eller en fagkombination ville det være muligt at lave gode og originale opgaver. Offentliggørelse af opgaven kunne ske i to tempi: Først offentliggøres et emne med tilhørende obligatoriske kilder samt inspirationskilder. Efter 12 dage afholdes en skrivedag, hvor den endelige opgaveformulering offentliggøres. Da der også skal gives tid til evt. laboratoriearbejde, kan skrivedagen være på 8-12 timer afhængig af opgaven.

For at undgå nogle af de ovennævnte problemer kunne man

- Give eleverne forbud mod at medbringe mobiltelefoner o.l. (og håndhæve det ved at scanne eksamenslokalet for signaler)
- Kun tillade at medbringe bøger og papirudskrifter
- Stille skole-computere til rådighed uden internetadgang (og idet forskellige fag ikke behøver at skrive samme dag, er der brug for et mindre antal pc'ere)
- Nedskalere opgaven til 7-10 sider
- Operere med 2 fremmede censorer der i kraft af, at opgaverne er enslydende, i højere grad vil have mulighed for at rangordne besvarelserne.